

Äitienpäiväkunniamerkkien esitykset vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 256
537/01.04.00/2025

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää 22.9.2025 päivätyllä kirjeellään esityksiä vuoden 2026 äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi viimeistään 1.11.2025 mennessä.

Äitienpäivän kunniamerkki on Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitali kultaristein, jonka ritarikunnat myöntävät lasten ja nuorten esimerkillisestä kasvatustyöstä sekä perhe-elämän ja vanhemmuuden edistämisestä ansioituneille. Esimerkillisen kasvatustyön sekä perhe-elämän ja vanhemmuuden edistämisen lisäksi kunniamerkin perusteluna voi olla laajemman yhteisvastuullisen kasvatustehtävän toteuttaminen esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä tai muissa yhteiskunnallisissa järjestöissä. Ammatissaan kasvattajina toimivalle kunniamerkkiä ei kuitenkaan myönnetä.

Kunniamerkin saajaksi voi esittää 40 vuotta täyttänyttä biologista äitiä, adoptioäitiä tai sijaisäitiä. Äitienpäiväkunniamerkin hakeminen sekä äideille jaettavat mitalit ovat maksuttomia.

Pyrkimyksenä on, että palkittavat äidit edustavat mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä ja jne. sekä eri vähemmistöryhmiä, kuten romaneja, saamelaisia ja maahanmuuttajia.

Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määrävä peruste palkitsemiselle. Ammatissaan kasvattajina toimiville äitienpäiväkunniamerkkiä ei ole tarkoitus myöntää. Vastaavaa kasvatustyötä tehneet muut hyvät kasvattajat, kuten isät, sisarukset, muut lähisukulaiset jne. palkitaan 6.12., jolloin muut valtiolliset kunniamerkit jaetaan.

Omien lasten tekemissä kunniamerkki-esityksissä tulee olla vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa sellaisilta järjestöiltä tai muilta yhteisöiltä, jotka tuntevat hyvin kyseessä olevan perheen.

Kunniamerkit luovutetaan äitienpäivänä 2026 valtakunnallisessa juhlassa, jonka järjestelyistä vastaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Äitienpäiväkunniamerkkien hakumenettelyssä aluehallintovirasto noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ja ritarikuntien ohjeiden mukaan seuraavia periaatteita:

- vähintään puolet ritarikunnille esitettävistä hakemuksista tulee kunnilta, järjestöiltä tai vastaavilta yhteisöiltä
- enintään puolet hakemuksista on palkittavaksi esitettyjen äitien omien lasten jättämiä. Ehdotusta, jossa on vain yksi puoltolausunto tai sellainen puuttuu kokonaan, ei oteta vastaan, ennen kuin se on täydennetty riittäväillä puolloilla.

Oheismateriaali:

- Aluehallintoviraston 22.9.2025 päiväty kirje

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus	Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle tehtävästä esityksestä vuoden 2026 äitienpäiväkunniamerkin osalta
Päätös	Kaupunginhallitus päätti antaa esityksen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle tehtävistä esityksestä vuoden 2026 äitienpäiväkunniamerkkien osalta.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Hakemus Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto